

Nieuwsbrief maart 2026

De laatste nieuwtjes van de Heemkundige Kring Tegelen

Aanmelden en afmelden voor deze gratis nieuwsbrief is mogelijk via info@hktegelen.nl of onze website www.hktegelen.nl.

Geluidopname en podcast – WOII in Tegelen – ooggetuigenverslagen

De Heemkundige Kring Tegelen ontving vijf banden met geluidsoptnames van de Stichting Lokale Omroep Tegelen (SLOT). De banden bevatten interviews met inwoners van Tegelen en Belfeld die WOII bewust hebben meegemaakt. Ze vertellen over hun ervaringen en het leven in Tegelen tijdens de inval en bezetting. De interviews zijn geïllustreerd met geluidsfragmenten en delen van dagboeken van inwoners tijdens WOII. De banden zijn gedigitaliseerd door Cor Lahnstein en Patrick Suilen van Seniorenroep Venlo. [Klik hier](#) om naar de informatie over de podcast te gaan. Omroep Venlo maakte [een mooi item over de podcasts](#) met Jos Wolbertus en Sjeng Ewalds.

REPORTAGE

**Stemmen uit de oorlog:
podcast met verhalen uit
Tegelen en omgeving**

De Heemkundige Kring Tegelen heeft een podcastserie met oorlogsverhalen online gezet. De serie is samengesteld uit verhalen...

Deel 1 gaat over de inval van de Duitsers in mei 1940, ondersteund met het verhaal van Pater Otto (missionaris Steyl), dagboek Theo Raeskin en radio-uitzendingen uit en hoorspel over de oorlogsperiode. Het deel bevat interviews in het dialect met:

- Karel Wetzels (Belfeld), tijdens oorlog naar Tegelen vertrokken
- Guus Derks (Belfeld)
- Jan van der Biesen (Belfeld)
- Leo Thissen (Grotestraat, Tegelen)

Deel 2 van 5 komt binnenkort beschikbaar.

Openingstijden

Een groep van zo'n 20 leden van de Heem bemenst het KOSO pand. Kóm binne! voor een praatje over Tegelen en Steyl, het lezen van een boek over onze geschiedenis of het neuzen tussen de Tegelse en Steylse attributen. Heb je zelf nog bijzondere attributen die we aan ons rijke archief mogen toevoegen? Neem ze dan mee!

Openingstijden KOSO-pand

- **Maandagen, 14.00-16.00**
- **Dinsdagen, 14.00-16.00**
- **Woensdagen, 14.00-16.00**
- **Vrijdagen, 14.00-16.00**

Animo voor Tegelse sjrieverskrink?

Weej wille gaer same mèt uch 't Tegels dialek laevend haje en nag actiever oetdrage. Dit wille weej veural doon door in 't Tegels te sjrieve en verhaole, gedichte en liedjes in ós dialek vas te legge en ten gehure te bringe. De vraag is of d'r interesse is vur **eine Tegelse sjrieverskrink**: ein groepke Tegelse minse die ongevieër einen aovend per 4-6 waeke same kump, verhaole/gedichte op pepeer zet en óngerein veurdruuëg. De sjoeënste kènne meugelik den ouch oetgebrach waere. Ós lid Truus Verbong zit al langer in eine regionale sjrieverskrink en wilt ós gaer op gang helpe. Haes-se interesse? Weej hure 't gaer via info@hktegelen.nl. Beej genóg animo planne weej ein beejeinkóms òm de winse en ideje te verzamele en te kieke wat weej same kènne oppakke.

Eindstreep in zicht voor Tegelse kroonjuwelen?

Op woensdag 4 februari 2026 heeft het college van B&W besloten over te gaan tot vervreemding van diverse objecten uit het voormalige raadhuis in Tegelen. Concreet gezegd betekent dat dat de gemeente af wil van alle 115 objecten uit de collectie van het voormalig raadhuis te Tegelen omdat deze die niet langer passen binnen het gemeentelijk beleid. Voor de objecten wordt nu een nieuwe locatie gezocht, waarbij de voorkeur heeft om de objecten op een openbare plek onder te brengen in Tegelen en Steyl. Geïnteresseerden kunnen hun interesse bekend maken bij de gemeente Venlo. Vanuit de Heemkundige vereniging zijn diverse locaties in Tegelen en Steyl aangeschreven met het verzoek om serieus naar deze objecten te kijken en te bepalen wat er binnen deze locaties zichtbaar gemaakt kan worden. Daarmee blijven deze objecten in Tegelen.

Enkele voorbeelden van deze Tegelse kroonjuwelen zijn de collectie van 10 Tegelse portretten van Will Eggen. Het bronzen beeld Tegels Hert van Jos Oehlen, geschonken door Stichting Burgercomité Tegelen. Het koperen borstbeeld van koningin Juliana, vervaardigd door Piet Killaars. Het beeld van koningin Beatrix van geglazuurde klei, gemaakt door Dries Engelen. De volledige lijst van objecten is te vinden [op de website van de gemeente Venlo](#). De Heem vraagt om bij interesse niet alleen de gemeente Venlo te berichten, maar ook de Heem. Daarmee houden we een vinger aan de pols en kunnen we ons richten op de kunstwerken waar in de Tegelse gemeenschap (nog) geen interesse voor is.

Hulp gezocht voor restauratie mansardekas uit 1899

Help mee om de mansardekas uit 1899 te restaureren. Iedere bijdrage is welkom. Bovendien ontvang je een certificaat voor 'jouw' stukje glas. De kas uit 1899 wordt door Boei gerestaureerd. We zijn erg blij met het herstel en behoud van dit unieke Rijksmonument. Het wordt een parel die weer gezien mag worden.

Terugblik jaarafsluiting en jaaropening

Op donderdag 11 december 2025 sloten wij met onze leden in de Harmoniezaal het verenigingsjaar 2025 af. Na een welkomstwoord van onze voorzitter Frank Giesen werd door Mariëlle Wilms een luchtige en leuke quiz met veel cijfers over Steyl en Tegelen gepresenteerd. De mensen aan de tafels moesten samen tot een antwoord komen en met kaartjes

Dave Ververgaard en Sandor Stürbl

aangeven wat het juiste antwoord was. Truus Verbong droeg hierna een erg mooi gedicht voor: "Tegele sjeit wir oppe rails".

Muziek was er vervolgens van Sandor Stürbl met op piano Dave Ververgaard. Hierna werd er volop samen genoten van een hapje en een drankje en was er tijd om gezellig bij te praten.

Onze jaaropening was een maand later. Zo'n 45 leden trotseerden de gladde wegen om bij Rach op de Kerkstraat gezellig samen te zijn met een kopje koffie en een stuk vlaai, aangeboden door de Heem. Hiervoor werd in de Sint Martinuskerk tijdens de Heilige Mis aandacht besteed aan de leden die ons ontvallen zijn.

Brand in Vondelkerk had parallellen met de brand in Tegelen in 1898

LIMBURGER.NL
Wat Amsterdam overkwam met de Vondelkerk, gebeurde Tegelen eerder al: in 1898 legde vuurwerk kerk van Pierre Cuypers in de as

De brand in de nieuwjaarsnacht in de Vondelkerk in Amsterdam doet ons denken aan de brand in de St. Martinuskerk in 1898. Beide kerken zijn deels door Pierre Cuypers ontworpen én werden grotendeels verwoest door een brand als gevolg van vuurwerk. Ons lid Jos Wolbertus werkt al langer aan een artikel over deze brand in Tegelen. In [De Limburger van 2 januari jl.](#) verscheen met hulp van Jos een artikel over de brand tijdens het inhuldiging van koningin Wilhelmina.

Tegelse politie was diender en rechter ineen

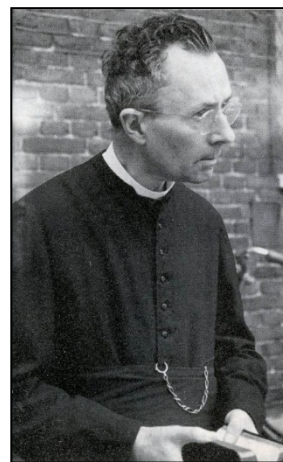
In [De Limburger van 14 januari jl.](#) schreef Gertie Schouwenberg een verhaal over de Tegelse politie. Begin 1994 verliest het korps in Tegelen zijn zelfstandigheid: de scheiding tussen rijks- en gemeentepolitie verdwijnt en het land wordt verdeeld in vijftientig autonome regiokorpsen. Die worden in 2013 samengevoegd tot één organisatie met één korpschef. Tot 2015 blijft het Tegelse politiebureau gewoon geopend.

LIMBURGER.NL
Tegelse politie was diender en rechter ineen: 'Als lastige klanten bij arrestatie verzet pleegden, knepen we wel eens harder dan was toegestaan'

Uitbreiding van verhalen over Tegelenaren in de Arbeitseinsatz

Op onze website zijn weer diverse nieuwe verhalen toegevoegd over Tegelenaren die in de jaren '40 werden ingezet in de Duitse industrie. Door Jos Wolbertus en Sjeng Ewalds zijn weer enkele persoonlijke verhalen geschreven. Zo ook het verhaal van pastoor Edmond Keuller pastoor van de Sint-Martinusparochie in Tegelen. Hij was pastoor van 1935 tot 1953. Pastoor Keuller en kapelaan Lemmens hadden het geluk het kamp Dachau te overleven. In het concentratiekamp moest ook hard gewerkt worden, met als gevolg vele doden: sommigen door uitputting, anderen door ziekte, maar regelmatig ook door moord.

Pastoor Edmond Keuller

Ook het verhaal 58 over Joh Breuer. Hij was zoon van Sjang Breuer van Breuer & Doesborgh aan de Stationsstraat, dienstplichtig militair en kreeg in 1940 de opdracht een Duitse motorcolonne bij de spoorbrug in Maastricht uit te schakelen. Hij werd krijgsgevangen gemaakt en werd via Hemer bij Iserlohn overgebracht naar kamp Neubrandenburg in Noord-Duitsland, beter bekend als Stalag II. Hier ontmoette hij zijn dorpsgenoten Wim Beurskens en Jan Deinum. Het leven in het kamp was hard. Lees deze verhalen over de *Arbeitseinsatz* [op onze website](#).

Heem koopt schitterende collectie foto's uit WOII

De Heem heeft een schitterende collectie van 35 foto's uit Tegelen, Steyl en bij de Onderste en Bovenste molen in Venlo uit WOII aangeschaft. De foto's tonen onder meer een groep van zo'n 100 Duitse militairen bij de kloosters aan de Maas, over de Kaldenkerkerweg, voor Hotel de Kroon op de Grotestraat en bij het zwembad De onderste molen. De foto's komen uit een grote collectie van enkele duizenden foto's van Nederland gedurende 40-45. De komende weken proberen we meer locaties uit deze collectie te achterhalen. Weet jij bijvoorbeeld waar de foto hiernaast is gemaakt?

Foto's over Hoeve de Lings en de Tiendschuur online

Op onze Facebookpagina is een serie foto's toegevoegd van Hoeve De Lings en de Tiendschuur.

[Boerderij de Lings](#), ook genoemd De Lingshoeve, De Lingst, Lingsterhof of Lingshof, was aanvankelijk in het bezit van de families Van Tegelen en Van Holtmeulen. Later kwam de boerderij in handen van de eigenaren van de Munt. De oorspronkelijk omgrachte hoeve wordt al in een brief uit 1380 genoemd. In 1936 brandde de boerderij voor de tweede maal af, waarna ze opnieuw werd opgebouwd. Hoeve De Lings kreeg met de komst van de wijk de Nieuwe Munt een functie als centrale wijkvoorziening. Tekst met dank aan Ragdy van der Hoek in de Tegelenclupedia.

[De Tiendschuur bij kasteel de Holtmühle](#) is waarschijnlijk gebouwd in de 18e eeuw. In een 'tiendschuur' werd de belasting die boeren en pachters aan de kasteelheer moesten betalen, opgeslagen. Vaak was de pachtsom in natura. Boeren moesten een tiende deel van de oogst afdragen. Hierna werd het gebouw gebruikt voor opslag van de landerijen rondom het kasteel. Vanaf 1905 tot 1975 wordt het gebouw gebruikt door

limonadefabriek Snelle Sprong. In 1984 wordt het Kunst Keramisch Centrum gevestigd in het zuidelijke deel van het gebouw; in 1987 het Pottenbakkersmuseum in het noordelijk deel. Van de later afgebroken schuur aan de noordzijde maakte ook het IVN met onder meer de jeugdnatuurwacht gebruik. De uitgebreide historie van het pand en het Keramiekcentrum Tiendschuur Tegelen is beschreven in het boek 'Klei, keramiek en kunst' van Marcel Dings (december 2025).

Tien cursisten ronden cursus Tegels sjrieve met succes af

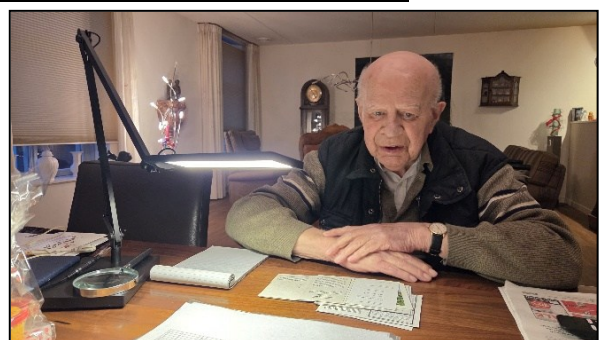

In december ronden tien cursisten de cursus 'Tegels sjrieve' met succes af. Ze kregen gedurende 8 maandagavonden les van Toine Ambaum in de grammatica en de rijke Tegelse woordenschat. Een van de cursisten, Mirian Janssen, schreef een mooi terugblik op de cursus. Dit terugblik is opgenomen op onze website.

De cursisten tonen hun getuugsrif. Linksvoor Toine Ambaum. Op de foto ontbreekt Saske de Schepper-Doesborgh.

Bedankje voor Jeu Peeters – 19.000 bidprentjes en overlijdensberichten in 12 jaren

Het bestuur van de Heem heeft Jeu Peeters bedankt voor zijn 12 jaren werk aan de bidprentjes van Tegelse en Steylerse personen. Hij is rond 2014 begonnen en heeft alle bidprentjes in een Excel gezet. Toen waren 't 8.000 personen. Hierna heeft hij samen met Arno Raijer alle bidprentjes bijgehouden die binnenkwamen. Ondertussen hebben we gegevens van meer dan 19.000

personen. Die bidprentjes zijn ook allemaal te vinden op ons Erfgoednet. Jeu kan door beperkt zicht helaas niet meer werken in het Excelbestand en kan de tekst op de bidprentjes moeilijk lezen. Dit maakt zijn vrijwilligerswerk voor de Heem helaas niet meer mogelijk. Hij gaf aan dit altijd met veel plezier gedaan te hebben. We hebben Jeu hartelijk bedankt voor al zijn werk met een mooi pakketje.

Interesse in architectuurs cursus?

LGOG-kring Venlo organiseert van september 2026 tot april 2027 een architectuurs cursus. Deze wordt gegeven door Renout Robbertz. Hij gaf eerder kunstgeschiedenis in Nijmegen en is een bevlogen vakman met veel kennis van architectuur en een erg goede docent. De cursus zal plaatsvinden op dinsdagochtenden tussen 10:15 uur en 12.15 uur of 10:30-12:30 uur (afhankelijk van de locatie) in Venlo. De cursus bestaat uit twee semesters, ieder van 10 bijeenkomsten. Bij een deelname van 20 personen zijn de kosten ongeveer 160,- per semester; het uiteindelijke bedrag is afhankelijk van het aantal deelnemers. Meer informatie over de cursus en de onderwerpen van de bijeenkomst [vind je in dit document](#). Vragen of aanmelden kan via dinistraten@gmail.com of edmondstaal@home.nl van LGOG Venlo.

Overige activiteiten in Noord- en Midden Limburg

De eigen activiteiten van de Heemkunde Kring Tegelen zijn vetgedrukt.

Datum en tijd	Activiteit	Locatie
Tot en met 22 maart	Tentoonstelling 'Aan tafel!'; serviesgoed door de eeuwen heen. Toegang € 11,- of met museumjaarkaart.	Tiendschuur, Kasteellaan 8, Tegelen
Maandag 2 maart, 19.30 uur	Lezing door Martin van der Weerden: scheiding tegen wil en dank; hoe de provincie ontstond en in 1839 al weer uiteenviel. Georganiseerd door LGOG, entree € 5,-.	Het Witte Kerkje, Voorstad St Jacob Roermond
Dinsdag 3 maart, 19.00-21.00 uur	Avondexcursie van Het Limburgs Landschap met volle maan in het Jammerdal, deelname € 2,50	Bovenste Molen, Bovenste Molenweg 12, Venlo
Zondag 8 maart, 12.00-17.00 uur	ST-art festival; straatartiesten in De Doolhof. Gratis entree.	Openluchttheater De Doolhof, De Drink 60, Tegelen
Maandag 19 maart, 20.15 uur	Lezing over nachtvlinders door dhr. Henny Martens, georganiseerd door IVN de Steilrand	Ontmoetingscentrum De Glazenap, Spechtstraat 58, Tegelen
Woensdag 11 maart, 13.30-15.30 uur	Rondleiding door het historisch monument Kasteel de Berckt door een deskundige van De Berckt, deelname € 15,-	Buitengebied De Berckt 1, Baarlo
Donderdag 12 maart	Mirja Klippel & Alex Jonsson (Fin) voor de Speelplaats, entree € 16,-.	Harmoniezaal, Posthuisstraat 30, Tegelen
Zaterdag 14 maart, 11.00 uur	Module 1 van Venlogie 2026 over oorlogskelders in Steyl over het verblijf van honderden inwoners in de kloosterkelders, aanmelding via Toeristeninformatievenlo.nl. Kosten € 15,-.	Missiehuis Steyl st. Michaelstraat 7 Steyl
Woensdag 18 maart	Stemmen voor de gemeenteraadsverkiezingen	Diverse locaties
Donderdag 19 maart	Ledenvergadering van de Heemkundige Kring met na de pauze de TegelenQuiz van Jos Wolbertus	Harmoniezaal, Posthuisstraat 30, Tegelen
Zondag 22 maart	Dag van de Maakindustrie, waarbij productiebedrijven hun deuren open zetten. Dit jaar in Tegelen bij Wienerberger Dakpannenfabriek Narvik Tegelen én Poeth Tegelen.	Diverse locaties, zie website.
Dinsdag 21 april	1e lezing van de Heem	Limburgs Schutterijmuseum, Rozenstraat 18, Steyl

Deze en overige delen van Tegels blief Tegels zijn te vinden [op onze website](#) en bij diverse winkels, gezondheidspraktijken en horecagelegenheden in Tegelen en Steyl.

Tegels blief Tegels - deil 179

Wiesvrouw - vroedvrouw

De wiesvrouw haet vuuel kiendjes oppe waereld
geholpe.

Kóntekroeper - slijmbal

Fien is 'ne kóntekroeper, 't luuet zienem baas neet mèt
rös.

Riestepap - rijstebrij

Vings dów **riestepap** mèt sókkker en kenieël ouch zoë
lekker?

Óngersjeid - verschil

As elders meugs se gèn óngersjeid make tösse de
kinger.

Gäöt - goot/dakgoot

Haol de blaar oet de **gäöt**, as 't raegent löp die wir euver.

Blaar - bladeren

Sjoeën wie de **blaar** op 't naojaor verkleure, van greun
nao roeëd en gael.

Vraoge of reacties: www.hktegelen.nl
(mèt dank aan 't Brónsgreun Bukske van
Toine Ambaum en 't book Tegels Dialek van
J.H. Houx, A.M. Jacobs en P.P. Lückner).